

Geacht College, Gemeenteraad, dames en heren,

Bij deze willen wij, mede namens medebewoners, waarvan de namen bij ons bekend zijn, onze zorgen kenbaar maken over de alsmaar toenemende druk van de activiteiten van het Themapark "Sprookjesbos" aan de Sibbergrubbe te Valkenburg. Volgens recente plannen van de nieuwe uitbater zullen er in de nabije toekomst nog veel meer attracties opgesteld worden, waardoor de impact op de leefomgeving nog verder zal toenemen.

Korte tijdlijn:

Geschiedenis

Het sprookjesbos ligt sinds 1950 op de Heunsberg te Valkenburg. Lange tijd heeft de exploitatie uitsluitend plaatsgevonden tijdens de vakantieperiodes met een sluiting gedurende najaar en winter. De aanwezigheid van het Sprookjesbos was dus altijd een gegeven en door de beperkte openingstijden en vaste sluitingstijd van 17.30h. was er van overmatige hinder geen sprake.

Nieuwe exploitant 2012

In 2012 is het park overgenomen door een nieuwe exploitant. Na een renovatie is het park in 2013 weer voor het publiek geopend. Gedurende deze periode werden ook de openingstijden aanzienlijk uitgebreid en nam de druk op de omgeving (geluid, verkeer, parkeren, zwerfvuil...) alsmaar toe. Met name het op grote schaal rooien van bomen en het opstellen van luidruchtige attracties en toestellen heeft veel overlast tot gevolg. Gebouwen en attracties worden geschilderd in felle synthetische kleuren en door de vermindering van bomen en struiken neemt de zichtbaarheid op en van het park toe. Er wordt geregeld door personen op het terrein overnacht. Herhaaldelijk komt het voor dat attracties en toestellen na sluitingstijd en zelfs 's nachts gewoon aan blijven staan, reclameren bij de bedrijfsleiders heeft geen blijvend resultaat.

Nieuwe exploitant 2019

In 2019 gaat de exploitatie wederom over in andere handen. De openingstijden worden weer verder opgerekt en uitgebreid tot de late avonduren (midzomeravonden met drumband en DJ-optredens, Halloween evenementen etc.) ook de komst van acteurs die gillend en schreeuwend de bezoekers proberen te vermaken verhoogd de geluidsdruk. Het restaurant wordt verbouwd en gedurende de openingstijden is nu ook een hinderlijke frietlucht aanwezig. Bouwactiviteiten blijven plaatsvinden rondom het restaurant en op andere plekken. Ook het kappen van bomen beperkt zich niet meer tot enkel regulier onderhoud en zieke exemplaren. Bomen en struiken maken plaats voor een parkeervoorziening op eigen terrein. Afvalcontainers staan langdurig opgesteld onder aan de toegangsweg naar het entreegebouw. Zwerfafval en vervuiling van het wegdek is het resultaat.

Via o.a. een Crowdfund-actie (zie bijlage) heeft de exploitant €850.000,- opgehaald. Dit bedrag is bestemd voor de aanschaf van nieuwe attracties. Niet alleen zal hiermee een aanzienlijke uitbreiding van de geluidsbelasting plaatsvinden, maar ook de beoogde toename in bezoekersaantallen en verblijfsduur zal grotere hinder en overlast tot gevolg hebben. Natuurlijk komt hierbij ook de vraag op waar die nieuwe attracties allemaal gesitueerd moeten worden? Het terrein is immers niet oneindig groot. In hoeverre de grenzen van de omgevingsvergunning, exploitatievergunning en andere vigerende regels hiermee overschreden worden is volgens ons reden om een en ander nauwkeurig te onderzoeken en eventueel aanvullende maatregelen op te leggen. De huidige bedrijfsleiding heeft zich ten doel gesteld de omzet binnen 5 jaar te verdubbelen o.a. door de bezoekersaantallen te laten groeien (doelstelling 150.000 bezoekers per jaar). Ook zijn in het investeringsplan vierseizoenenvoorzieningen opgenomen, hetgeen onvermijdelijk verdere bouwactiviteiten met zich meebrengt. De transformatie van een kleinschalig themapark voor de allerkleinsten naar een Full-Scale Pretpark met alle bijbehorende randverschijnselen is volgens ons al ingezet en zal, zonder ingrijpen, een niet gewenst resultaat hebben in dit kwetsbare gebied.

Samenvattend kan worden vastgesteld dat de frequente contacten met directie en bedrijfsleiding van het Sprookjesbos niet tot het gewenste resultaat hebben geleid. Verder is ons gebleken dat de gemeentelijke handhavers niet op de hoogte zijn van de voortdurende activiteiten en dat zij nieuwe attracties en andere bouwwerken als "bestaand" beoordelen, waardoor de overtredingen niet worden geconstateerd. Hierdoor vervormt het oorspronkelijke woongenot zich tot een dagelijkse beproeving zodat wij u, als college, beleefd vragen om ons persoonlijk uit te leggen wat het beoogde beleid nu precies inhoudt en in hoeverre de bestaande vergunningen deze activiteiten

toestaan. Wij verzoeken dan ook om contact met ons op te nemen om een afspraak voor het gewenste gesprek te maken.

Beperkende kaders

Natura 2000

Het Sprookjesbos is voor een groot deel gelegen binnen het Natura2000 gebied 157 Geuldal en vormt de smalle verbinding tussen het gebied oostelijk van de Wilhelminatoren en de zuidelijker gelegen gebieden Heunsberg en Biebosch. Hiermee wordt het gebied aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn.

Structuurvisie

Uit de Intergemeentelijke structuurvisie Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul (NL.IMRO.0994.SVVALKENBURGLB2012-VA01) pagina 63:

“Een eventuele nieuwe invulling van het terrein van het Sprookjesbos dient zich te verdragen met de landschappelijke en natuurwaarden van het terrein en met de zichtbaarheid op de steile helling. Dat betekent dat er sprake dient te blijven van extensief ruimtegebruik. Gezien de beperkte parkeermogelijkheden op eigen terrein en in de directe omgeving mag van een nieuwe invulling geen grote verkeer aantrekkende werking uitgaan. Uitbreiding van de parkeerplaats bij de Wilhelminatoren wordt vanwege verstoring van de omgeving niet wenselijk geacht. Door optimalisering van de bestaande parkeervoorziening is het mogelijk om een beperkt aantal parkeerplaatsen toe te voegen.”

Exploitatievergunning

In de exploitatievergunning wordt onder andere verwezen naar de artikelen 1.8 en 2.16.2 uit de Omgevingsverordening 2019.

In artikel 2.16.2, 3e lid punt c wordt gewag gemaakt van de spanning waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie.

Bijzonder punt van zorg is dat de verdere uitbreiding van de openingstijden naar de avonduren van met name het horeca gedeelte onevenredige hinder en overlast gaat geven in een woonomgeving. Door de hoog gelegen positie van restaurant en terrassen zijn geen geluid beperkende maatregelen mogelijk. Elk geluid van de terrassen galmt door naar de gehele Sibbergrubbe.

Omgevingsvergunning

Volgens ons dienen de vigerende omgevingsvergunning en de in realiteit ontplooidde activiteiten kritisch vergeleken te worden en handhavend opgetreden te worden tegen eventuele overtredingen. Het kan niet altijd zo zijn dat voldongen feiten worden toegestaan dan wel gelegaliseerd, door achteraf een vergunningaanvraag in te dienen. Zoals reeds eerder gebeurd is (april 2015).

Citaat uit de publicatie “Waardevol toerisme” van de Raad voor de leefomgeving en Infrastructuur, september 2019:

Toerisme en leefomgeving: een wederkerige relatie.

“Bezoekers komen in eerste instantie voor het bezoeken en beleven van onder meer erfgoed, attracties, natuur en strand. Zij maken daarbij gebruik van infrastructuur, openbare ruimte en vastgoed (zoals hotels). Al deze elementen maken deel uit van de leefomgeving die kenmerkend is voor Nederland. De leefomgeving is zo beschouwd het fundament waarop het toerisme zich kan ontwikkelen. Tegelijkertijd heeft toerisme allerlei effecten op diezelfde leefomgeving, zowel positieve als negatieve. Zo kan toerisme de aanwezigheid van winkels, horeca en theaters of betere infrastructuur bevorderen. Maar toerisme kan ook zorgen voor overlast door extra drukte op straten en pleinen, voor een hoge parkeerdruk en voor extra milieubelasting. Met deze overlast dreigt toerisme hier en daar het eigen fundament te ondermijnen: als het té druk is, er veel vuil op straat ligt of de natuur is aangetast, neemt de aantrekkelijkheid van een bestemming voor bezoekers af. De wisselwerking tussen toerisme en de leefomgeving krijgt op dit moment volgens de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur onvoldoende aandacht van overheden en ondernemers in de toeristenbranche. Hun inspanningen zijn er hoofdzakelijk op gericht meer bezoekers te trekken, deze bezoekers langer te laten verblijven en hen meer te laten besteden. In het beleid is er nauwelijks aandacht voor de kansen die toerisme biedt om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren en op die manier waarde toe te voegen. Voor de negatieve gevolgen van toerisme bestaat er in de branche en bij beleidsmakers pas sinds kort oog”.

“Op verschillende plaatsen zijn de negatieve effecten inmiddels zo groot, dat het draagvlak voor het toerisme onder bewoners afbrokkelt en tegelijkertijd de aantrekkelijkheid van de bestemmingen voor bezoekers vermindert. Zo dreigt de kip met de gouden eieren geslacht te worden”.

Met vriendelijke groet,

T. Speetjens & L. Bonthuis